

Protokoll från Enskede-Årsta-Vantörs (EÅV), Farstas och Skarpnäcks råd för funktionshinderfrågor

Närvarande:

Beatrice Kolijn	(DHR - Delaktighet, Handlingskraft, Rörelsefrihet – Stockholmsavdelningen)
Rolf Eriksson	(FSDB - Förbundet Sveriges Dövblinda Stockholm och Gotland)
Lennart Almqvist	(Autism & Aspergerföreningen i Stockholm)
Anne Mondotter	(SRF - Synskadades Riksförbund Stockholms stad)

Frånvarande:

Lena Nisula Wester	(SRF - Synskadades Riksförbund Stockholms stad)
Parisa Piran	(Attention)
Ulf Olsson	(HRF - Hörselskadades förening i Stockholm)

Presidiet i Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Cecilia Obermüller (MP) Ordförande
Henrietta Ludwig (C) 1:a vice ordförande
Monica Lövström (S) 2:e vice ordförande

Tjänstepersoner:

Hanna Jakhammer, avdelningschef på Individ- och familjestöd
Anna Palén, verksamhetscontroller och sekreterare på rådet för
funktionshinderfrågor

Tidpunkt:

2023-10-20, kl. 14:08 – 15:25

Plats:

Farsta Terrassen
Storforsplan 36, Farsta.

Lokal: Sunne

1. Mötet öppnas

Mötet öppnas

2. Mötesordförande Lennart Almquist hälsar välkomna.

Samtliga som närvarar presenterar sig inkl. presidiet.

3. Fastställande av dagordning

Dagordning godkänns.

4. Val av justerare

Ordförande Lennart Almquist och vice ordförande Beatrice Kolijn.

5. Besök av presidiet i Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Sammanträdet inleds med besök av presidiet i Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Presidiet består av;

Cecilia Obermüller (MP) Ordförande
Henrietta Ludwig (C) 1:a vice ordförande
Monica Lövström (S) 2:e vice ordförande

Förslag till nytt Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Lennart informerar presidiet att det finns ett förslag på ett nytt program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Lennart konstaterar att det i stort är detsamma som tidigare version, med några tillägg och förtydliganden, och att ett fokusområde har delats upp i två.

Lennart beskriver att det i programmet finns nio, vida, fokusområden och att dessa innefattar stora formuleringar som är av vikt. Samtidigt ställer han sig frågande till hur målen uppnås och hur målen ska preciseras.

Rådet har i övrigt inga synpunkter om förslaget program och dess innehåll.

Rådet roll och funktion

Diskussion kring rådet funktion förs. Presidiet har som förslag att rådet kan bidra med att specificera fokusområden och ge förslag till nämnden på vilket sätt nämnden och förvaltningarna kan arbeta för att bidra till måluppfyllelsen (av exempelvis programmet). Det är en fördel med lokal politik att det finns ett visst utrymme att vara konkret och delge förslag till förändringar på specifika områden. Vad är det exempelvis som konkret kan verka för en ökad tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning? Kan planeringen av utomhusmiljön i

stadsdelsområdet ses över? Eller behöver det kartläggas hur kompetensen kring barn och unga med funktionsnedsättningar säkerställs på fritidsgårdarna? Rådet kan bidra till att stärka funktionshinderperspektivet i frågor som nämnden ansvarar för, och konkreta synpunkter och förslag är välkomnade.

Ledsagarservice

Ledsagarservice diskuteras. Hanna informerar att det under året förs statistik över hela Stockholm på delvis- och/eller helavslag på ledsagarservice. Hittills i år har Skarpnäcks stadsdelsförvaltning rapporterat in tre delavslag gällande vuxna.

Rapporten kommer att sammanställas över staden.

Anne har som förslag att förvaltningarna borde prova fritt antal ledsagartimmar, och följa upp och analysera om det blir dyrare än idag. Ett ytterligare förslag är att vara generösare med vad enskilda får göra med sina ledsagartimmar. Exempelvis borde posthantering kunna omfattas av ledsagning. Detta menar Anne skulle gynna målgruppen, och öka delaktigheten i samhället.

Rådet informeras om att biståndshandläggarna måste följa olika styrdokument och att ledsagarservice idag är en biståndsbedömd insats. Det har i Stockholm stad förts fram att det bör utredas om ledsagarservice bör ligga inom ramen för "icke-biståndsbedömda beslut", att det skulle ligga i linje med kommande nya socialtjänstlag. Detta är dock inte ännu utrett och huruvida det kommer bli på detta sätt är ej klarlagt.

Nämnden i beslutsprocessen?

Rådet informeras om att nämnden via den sociala delegationen får olika redovisningar av fattade beslut. Nämnden får även på så sätt information om överklaganden. Det är förvaltningsrätten som överprövar och begär ändringar av fattade beslut.

Politiken går inte in i specifika ärenden men får kännedom om de avslagsbeslut som fattas och har möjlighet att ställa frågor och begära förtydliganden för att säkerställa att riktlinjer och den sociala delegationen följs.

Budget

Lennart understryker att stöd och service till personer med funktionsnedsättningar i slutändan handlar om budget och att det är ekonomin som styr när det ska beslutas i olika frågor. Presidiet konstaterar att rådet har möjlighet att lämna förslag och att budgetfrågorna blir upp till politiken att besluta om.

Barn och unga

Satsningar på skolan diskuteras. Det konstateras att det är frågor som rör utbildningsnämnden.

Lennart för fram frågor kring fritidsgårdar och vikten av att satsa på barn och unga. Hanna informerar att rådet kommer att delges mer information om de olika förvaltningarnas arbete med fritidsgårdar, inkl. kompetens av personal och om det tas polisregister utdrag vid anställning.

Anne beskriver vikten av naturliga umgängesplatser för ungdomar och att det i Årsta finns en del sådana platser, som i och med förtätning kommer att försvinna. Anne undrar hur presidiet ser på detta. De konstaterar att de håller med om att det är viktigt med spontana ytor för ungdomar och ett aktivt föreningsliv. De är överens med rådet att detta även bidrar till att förebygga risker för barn och unga. Det finns även riktlinjer från boverket om att skolor ska ha grönområden vid sina skolor.

Bedrägerier

Kommunikation av beslut och beslutsunderlag diskuteras och det konstateras att förvaltningarna är delvis låsta av de system som används. Under 2024 ska hela teknikplattformen flyttas till en modernare plattform, förhoppningen är att kommunikationsvägarna ska bli med tillgängliga.

Presidiet frågar rådet hur rådet tänker kring att personer med funktionsnedsättningar är mer sårbara för exempelvis att drabbas av bedrägerier. Frågan ställs om rådet diskuterat detta. Rådet är överens om att det är ett viktigt område och konstaterar att digital tillgänglighet har vissa utmaningar och begränsningar som gör att den digitala tekniken idag inte är tillgänglig för alla men också leder till att hantering som tidigare kunnat göras självständigt nu blivit svårare. Bank-ID tas som exempel på detta.

Insiktsutbildningar

Insiktsutbildningar diskuteras och vilka typer av insiktsutbildningar som finns. En idé är att ha en insiktsutbildning som innefattar ökad insikt om hur det är att inte klara de digitala lösningarna som finns. Anne informerar att det finns anpassade insiktsutbildningar och olika variationer av utbildningar finns som kan generera i ökad insikt om olika funktionsnedsättningar.

Vad kan vara viktigt för förvaltningen att prioritera diskuteras. Någon form funktionsnedsättningskompetens, eventuellt riktad till

särskilda medarbetargrupper? Rådet får information om att en aktivitet kring detta kommer att formuleras till i verksamhetsplaneringsarbetet för 2024, med koppling till programmet för tillgänglighet och delaktighet.

Insatser i övergången till äldreomsorgen

För personer som fyller 65 år avslutas ledsagning i dess tidigare form, och går över till att tillgodoses genom hemtjänsten informerar en av rådsmedlemmarna. Detta är en försämring av insatsen som i princip tas bort från den enskilde. Insatsen ledsagning avslutas om en enskild flyttar till ett äldreboende. Detta medför stora konsekvenser för den enskilde, vars frihet begränsas av att flytta till äldreboende.

Förvaltningen kommer att undersöka frågan vidare kring vad som är förklaringen till att detta görs.

Fokusområde och förslag konkreta satsningar

- Barn och unga, fritid och skolgång
- Ledsagning, fri tillgång till ledsagartimmar
- Insiktsutbildning för medarbetare, men även för nämnd.

6. Föregående minnesanteckningar

Rådet godkänner föregående anteckningar.

7. Förvaltningen rapporterar

Frågor diskuteras inom ramen för punkt 5.

8. Rådets redovisning av medskick till ärendet: *Remiss gällande program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2028, KS 2023/791*

En rådsmedlem som har haft förhinder att delta vid dagens sammanträde har mailat synpunkter vilka vidarebefordrats till utredare som ska svara på remissen på respektive stadsdelsförvaltning. Inga ytterligare skriftliga synpunkter inkommer. Rådet hänvisar till diskussion kring programmet under punkt 5.

9. Rapporter

Rådet lämnar inga rapporter.

10. Övriga frågor

Tiden för sammanträdet räcker inte till för samtliga övriga frågor. Hanna informerar rådet om informationsträff som varit för samtliga tjänstepersoner som deltar i funkråd den 9 oktober. Syftet var bland annat att utbyta erfarenhet och tips kring bra

arbets sätt i rådsarbetet. Arbetsmarknadsnämnden har tagit fram ett PM kring arbetssätten som kan vara användbart, vilket vi kan titta på nästa gång.

Hanna informerar även att förvaltningen haft kontakt med stadsbyggnadskontoret och att besök från dem inte kommer att kunna genomföras i år. Stadsbyggnadskontoret hänvisar till sammanträde för deras egna råd. Hanna fortsätter dock att undersöka frågan om ett besök från stadsbyggnadskontoret är möjligt med tanke på att stadsdelsnämndernas råd berörs av frågorna som behandlas inom stadsbyggnadskontoret.

Rådet får information om att digital fixartjänst inte finns i dagsläget för personer under 65 år. Men Enskede-Årsta-Vantör har fått ett uppdrag i Kommunfullmäktiges förslag till budget att under 2024 inrätta detta kommunövergripande.

Nedanstående punkter kvarstår

- Syn- och hörselinstruktörer. Finns det på stadsdelsförvaltningarna?

Inskickade av Lennart Almqvist.

1. Hur skall rådet vara med i arbetet med att ta fram en verksamhetsplan för 2024?
2. Hur ska vi kunna följa upp verksamhetsplanen inom våra områden? Tertialrapporter?
3. Rådet skall vara remissinstans i för oss strategiska områden, hur ska detta fungera ?
4. Rådet skall ges tillfälle att yttra sig över tjänsteutlåtanden som berör personer inom vårt område, innan beslut fattas. Hur ska detta fungera?
5. Tillgång till handlingar i god tid innan nämndmöte.

Nästkommande råd:

Förmöte tisdagen den 5 december, klockan 13-14.

Rådet för funktionshinderfrågor tisdagen den 5 december, 14-15:30

Plats:

Farsta Terrassen
Storforsplan 36, Farsta.

Lokal: Storfors

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>